

TÜRK-İŞ GENEL KURULU

Aydınlık Dergisi, 28 Kasım 1999

Yıldırım Koç

TÜRK-İŞ'in 18. Genel Kurulu 1-5 Aralık 1999 günleri toplanıyor.

TÜRK-İŞ'in, 2'si Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde olmak üzere, toplam 35 üyesi vardır. TÜRK-İŞ'e üye sendikalarda örgütlü ve halen aidat ödemeye devam eden işçi sayısı da 1 milyon civarındadır.

TÜRK-İŞ'in politikaları, bu yapının yansımasıdır. TÜRK-İŞ'in izlediği çizginin ve uyguladığı politikaların doğruluğu veya yanlışlığı tartışılırken, bu çizgi ve politikanın 1 milyon dolayındaki işçinin ortalama politikası olduğunu unutmamak gerekir. Bazı politikalar yanlış bulunabilir. Ancak bu yanlışlık işçi sınıfımızın önemli bir kesiminin yanlışlarıdır, yalnızca TÜRK-İŞ'in tepesindeki 5 kişinin veya sendika genel başkanlarının değil. Diğer bir deyişle, TÜRK-İŞ'in olumlulukları işçi sınıfımızın bugünkü gelişmişlik düzeyinin olumluluklarıdır. TÜRK-İŞ'in yetersizlikleri ve hataları, işçi sınıfımızın bugünkü gelişmişlik düzeyinin yetersizlikleri ve hatalarıdır. TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalardaki örgüt-içi demokrasi, üyelerin çoğunun ailelerindeki ve siyasal partilerin çoğundaki demokrasiden daha gelişkindir.

Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi hızlı bir değişim ve gelişim yaşıyor. Diğer ülkelerin sendikacılık hareketlerini ve uluslararası sendikacılık hareketini bir parça bilen biri olarak, özellikle son 6-7 yıldır ülkemizde uygulanan sendikal politikaların birçok açıdan daha ileri olduğunu söyleyebilirim. Tabii ki büyük eksikliklerimiz var; hatalar da yapılıyor. Ancak Avrupa'nın birçok ülkesinin sendikalarından daha etkili olduğumuzu söylemek olanaklıdır.

Sendikanın gücü yalnızca üye sayısı veya sendikalaşma oranı ile belirlenmez. İskandinav ülkelerinde sendikalaşma oranı yüzde 80'lerin üstündedir; ama bu ülkelerdeki sendikalar üyelerini harekete geçirmede ve yönlendirmede büyük zorluklarla karşılaşılıyorlar. Buna karşılık Fransa'da sendikalaşma oranı yüzde 8-9 dolayındadır; ancak sendikaların aldığı bir eylem kararı tüm ülkeyi sarsabilmektedir. Türkiye de bu açıdan Fransa'ya yakındır.

TÜRK-İŞ son yıllarda ulusalcılıkla sınıf çıkarlarını bütünleştiren bir çizgi izledi. Ulusötesi sermayenin artan gücü karşısında, ulusalcılıkla sınıf çıkarlarının bütünleşmesi gereklidir. Bu büyük ölçüde gerçekleştirildi. IMF'ye, MAI'ye, uluslararası tahkime, ulusötesi sermaye karşı alınan tavır önemlidir. Bu tavır eğer somut kazanımlara dönüşmemişse, buradaki eksiklik, güçlerin yeterince seferber edilememesidir, yeni mücadele anlayışlarına geçişteki eksikliklerden kaynaklanmaktadır. Ancak 1993 öncesi ile kıyaslandığında, bu konuda çok açık bir fark olduğu gözlenecektir.

TÜRK-İŞ, bu dönemde, IMF'nin temsil ettiği ulusötesi sermayeye karşı her siyasal görüşten ücretlinin birarada bulunabildiği Emek Platformu'nun oluşturulmasında önemli rol oynadı. Tarihimizde ilk kez işçi sınıfının sendikal alandaki birliği sağlandı. "Türkiye'ye sahip çıkılması" olarak ifade edilen bu anlayış yaygın kabul gördü.

Geçtiğimiz dönemde Beşli Girişimin Cumhuriyetin kazanımlarını korumaya yönelik işbirliği de önemli bir girişimdi.

TÜRK-İŞ İstanbul'da ilk mitingini 1 Mayıs 1993 tarihinde gerçekleştirdi. 1952 yılından 1993'e kadar, 41 yıl, TÜRK-İŞ'in İstanbul'da mitingi yoktur. 31 Aralık 1961 Saraçhane mitingi, TÜRK-İŞ'in değil, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği'nin mitingidir. Ankara'da da 1969 yılındaki mitingin ardından ilk miting 25 yıl sonra, 24 Nisan 1994 tarihinde gerçekleşti. Son dört yıllık dönemde ise 5 Ocak 1997 Türkiye'ye Sahip Çık, Demokratikleşme İçin Mücadele Et, 16 Mayıs 1998 İşsizliğe Hayır, Özelleştirme Talanına Son mitingleri düzenlendi, 24 Temmuz 1999 günü

Türkiye tarihinin en büyük katılımlı işçi-memur mitingi Kızılay'da yapıldı ve 13 Ağustos 1999 günü genel eylem gerçekleştirildi.

TÜRK-İŞ'in, sınıfın bugünkü yapısından ve karşı karşıya bulunulan sorunların niteliğinden kaynaklanan çeşitli eksiklikleri ve hataları vardır. Ancak olumluluklar çok ağır basmaktadır. İşçi sınıfı her açıdan gelişmektedir. Bu gelişim kendisini TÜRK-İŞ'te de yansıtmaktadır. Ancak önümüzdeki dönem daha da yoğunlaşacak sorunların aşılabilmesi, bu değişimin ve gelişimin hızlandırılmasını gerektirmektedir.

TÜRK-İŞ'in 1-5 Aralık 1999 günleri toplanacak olan genel kurulunun gündeminin önümüzdeki dönemin zorluklarının ve bunları aşmanın yollarının değerlendirilmesi olmasını diliyorum.